خارج

هغه شخص چې ذي الید نه وي او مدعي ګڼل کېږي.
دری:[خارج]

خارج له ارادی څخه سبب

هغه سبب دی چې د شخص له ارادې څخه بهر وي.
دری: [سبب خارج از اراده]

خارجي اعمال

هغو اعمالو ته ویل کیږي چې انسان یې د خپلو حرکاتو له لارې په بهر کې تر سره کوي او د هغو آثار پر نورو مرتب وي. دری:[اعمال خارجی]

خارجي سبب

هغه سبب دی چې د یو امر د واقع کېدلو په اړه د هغې رامینځ ته کېدل د شخص د ارادې فعالیت او واک له دایرې څخه وتلی وي. دری: [سبب خارجی]

خاص اذن

هغه اذن چې د اجازې ورکوونکي په اعتبار کې د یو یا څو ټاکلو تنو لپاره صورت مومي. دری:[اذن خاص]

خاص اقرار

هغه دی چې اقرار کوونکی په یوه خاص او معین شي باندې اقرار وکړي. (اقرار ته دی مراجعه وشي).
دری: [اقرار خاص]

خاص امانت

هغه امانت دی چې د مالك په قصد او رضا سره د بل په ګټه صورت مومي. (امانت ته دې مراجعه وشي).
دری: [امانت خاص]

خاص ځایونه

هغه ځایونه دي چې د خاوند د اجازې پرته بل څوك هغه ته د ورتلو حق نلري. دری: [اماکن خاص]

خاص څړځای

په هغه مرعی ساحاتو کښې چې د کلیو او ښارونو له حریم څخه وي اطلاق کیږي چې د اړونډو مراجعو له خوا د قانون له حکمونو سره سم تشخیص او تثبیتیږي.
دری: [علفچر خاص]

خاص حکمي شخصیت

د خاصي ارادې څخه لکه جمعیت، موسسه، مدني او یا سوداګریز شرکتونه او د هغه په ډول منځ ته راځي.
دری: [شخصیت حکمی خاص]

خاص سوء نیت

د پوهې اراده چې د جرم د موضوع د مال یا د جرم د متضرر په نسبت وي. دری:[سوء نیت خاص]

خاص ضمانت

هغه ضمانت دی چې یو شخص فقط پر مدیون باندې د دین د ورکړې د ضمانت لپاره داین ته کړی وي.
دری: [ضمانت خاص]

خاص عادت

هغه دودونه او رواجونه دي چې د یوې معینې ډلې، قشر، او یا صنف تر مینځ وکارول شي. دری: [عادت خاص]

خاص لفظ

هغه لفظ دی چې پر یوه واحد فرد د دلالت لپاره وضع شوی وي. دری: [لفظ خاص]

خاص مرعی

د ښارونو او کلیو له حریم څخه عبارت دی چې د عامه اړتیاوو په مقصد او د قانون له حکمونو سره سم پکې د دولت او اشخاصو مالکانه تصرف جواز نلري او د عامه ملکیت له جملې څخه وي. دری:[مرعی خاص]

خاص مشدده حالت

هغه حالت چې جرم د خاصو شرایطو او حالاتو لاندې اجرا شي، چې دغه حالت د قانون له خوا تصریح او د هغه رعایت د محکمو له خوا الزامي وي.

دری: [حالت مشددهٔ خاص]

خاص وصي

هغه څوک دی چې د حالاتو او وړاندیز شویو خاصو شرایطو له تقاضا سره سم د محکمې له خوا د یو ځانګړي تصرف د سرته رسولو لپاره ټاکل کېږي.

دری: [وصی خاص]

خاصه حقابه

له هغو روانو اوبو څخه عبارت دی چې په مشاع ملکیت، په خاصه لښتي پورې اړونده وي. دری:[حقابه خاص]

خاصه شرعي دفاع

هغه دفاع چې د نفس، مال او ناموس په حمایت سره سرته رسېږي او د تیري په مقابل کې د زور په واسطه لازمه دفع صورت مومي. (مشروع دفاع ته دې مراجعه وشي) دری: [دفاع شرعی خاص]

خاصه محاکم

هغه محاکم دي چې په دوامداره توګه د قانون له حکمونو سره سم، د ټاکلو جرمونو د څېړنې لپاره او یا د ځانګړو اشخاصو د محاکمې لپاره ځانګړې شوي وي.

دری: [محاکم خاص]

خاصه وقایه

هغه وقایه چې په هغې کې د مجرم شخصیت په پام کې نیول کېږي او پر هغه جزاء تطبیقیږي.

دری:[وقایهٔ خاص]

خاطب

د ښځې غوښتونکی شخص. دری: [خاطب]

خالص ارزښت

هغه نګه پیسې دي چې د پوروړو یا د یو مالي تړون د دواړو خواوو د مسوولیتونو له مقایسې څخه لاس ته راځي. دری: [ارزش خالص]

خپلواکي

د دولتونو د عمل آزادي ده چې په خپلو ټولو کورنیو او بهرنیو سیاسي او ټولنیزو چارو کې د خپلواک عمل واک ولري. دری: [آزادی]

خدمتي دریځ

هغه حالت چې مامور د رسمي خدمت د ترسره کولو لپاره په مؤقت ډول د اداري د تجویز پر بنسټ د اصلي دندې پرته د یوې ټاکلې مودې په نظر نیولو کې ګمارل کېږي. دری: [موقف خدمتی]

خرابکاري

هغه عمل دی چې د هغه په اثر ملي اقتصاد، مواصلاتي کرښو، ترانسپورتي وسایطو، مخابراتي او نورو دولتي او غیر دولتي مالونو ته صدمه رسېدلی وي.

دری:[خرابکاری]

خرڅ

هغه مال چې د ګټې د ترلاسه کولو لپاره مصرفیږي.

دری:[خرچ]

خزانه

هغه ځای دی چې په هغه کې پیسې او نقود په سیفونو او مصوونو ځایونو کې د حقیقي اشخاصو په مسوولیت ساتل کېږي. دری: [خزانه]

خصم

هغه کس چې ادعا لري او یا پر هغه ادعا شوی وي چې د خصومت له قانوني حالت څخه برخمن کېږي.

(خصومت ته دې مراجعه وشي). دری: [خصم]

خصوصي دعوي (مدني)

د مجني عليه (دجرم څخه متضرر) يا د هغه د قانوني قايمقام ادعاء چې د مجرم يا هغو اشخاصو چې په قانوني توګه د هغو د خسارې د جبران څخه چې د هغه د عمل څخه رامينځ ته شوې وي مسئووليت لري د خساري د جبران او د وارده ضرر او زيان په موخه.

دری: [دعوی خصوصی (مدنی)]

خصوصي ځمکې

د حقيقي او يا حکمي اشخاصو د ځمکې ټوټه يا ټوټې دي چې په يوه ځای او يا څو ځايونو کې واقع شوی وي.

دری:[زمين خصوصی]

خصوصي شاکي

هغه شخص چې د جرم له ارتکاب څخه د زيان او ضرر متحمل شوی وي او د خپل زيان د جبيري غوښتونکی وي.

دری: [شاکی خصوصی]

خصوصي فينانس

د پيسو هغه تدارک دی چې د خصوصي حقيقي او حکمي اشخاصو، شرکتونو د اړتيا وړ مخارجو د تأمينولو په منظور وي.

دری:[فينانس خصوصی]

خصوصی عفو

له هغې عفوې څخه عبارت ده چې د جمهوري رياست د فرمان په واسطه صادريږي. دا ډول عفو جرم لـه منځـه نـه وړي بلکې د هغې په اثر ټوله يا يوه برخه له هغو جزاګانو څخه چې قطعي حکم ورباندې شوی وي ساقط کيږي.

(عفوې ته دې مراجعه وشي).

دری: [عفو خصوصی]

خصومت

هغه قانوني حالت دی چې د دعوې داستعمال لـه حـق څخه سرچينه اخلي او د هغه پر اساس پر خصومو حقوق او وجيبې مرتبيږي.

دری: [خصومت]

خصی کول

د جنسي مجرمينو د جنسي غړي قطع کول او له کاره ايستل چې په جنسي جرمونو محکوم شوي وي.

دری: [خصی کردن]

خطا قتل

که د فاعل فعل تجاوز نه وي او د مجني عليه د قتل نيت يې هم نه وي کړی، قتل خطا ګڼل کيږي.

دری: [قتل خطا]

خطاء

له هغه فعل څخه عبارت دی چې مجرم هغه فعل له قصد څخه پرته سرته ورسوي.

دری:[خطاء]

خِطبه

د واده لپاره خواستګاری کولو ته وائي.

دری:[خِطبه]

خطر

هغه حالت ته ويل کيږي چې په هغه کې د معمول وضعيت خلاف داسې پيښې او حوادث رامنځته شي چې عادي بهير ګډوډ کړي.

دری:[خطر]

خطرناك مجرم

هغـه شـخص چـې د هغـه جـرم د ارتکـاب سـوابق، ځانګړتياوې او کيفيت، هغه په راتلونکي کې د جرم د ارتکاب په خطر کې اچوي.

دری: [مجرم خطرناک]

خطرناکه جرح
له هغې جرحې څخه عبارت ده چه له شلو ورځو څخه په زياته موده کې شفا مومي. دری: [جرح خطرناک]

خلط
د دوو يا زياتو شتمنيو يوځای کېدل او يا د ارتفاق د ځينو حقوقو يوځای کېدلو ته ويل کيږي. دری: [خلط]

خلع
خلع د هغه مال په بدل کې چې زوجه يې زوج ته ورکوي، د واده د عقد انحلال دی. دری:[خلع]

خليط
هغه شخص دی چې په ملکيت او يا د هغه په اړونده حقوقو کې شريک وي. دری:[خليط]

خمس
د يو شي پنځمې برخې ته د قانون له حکمو سره سم ويل کيږي. دری: [خمس]

خنثی
هغه شخص دی چې د هغه جنسيت د تعيين وړ نه وي. دری:[خنثی]

خيار
په حقوقي اصطلاح کې خيار هغه واک دی چې د قانون له مخې د عقد د فسخې په موخه د عقد له دواړو خواوو څخه يوي، يا دواړو او يا هم دريم شخص ته ورکول کيږي. دری:[خيار]

خياري عقد
هغه لازم عقد دی چې پکښې دواړو خواوو او يا دريمګړو اشخاصو ته د فسخې حق په نظر کې نيول شوی وي. دری:[عقد خياری]

خيانت
عبارت دی د نورو د حقوقو له نقض څخه چې له مخې ئې اشخاصو او يا ټولنې ته زيان ورسيږي. دری: [خيانت]

خيريه ټولنه
هغه ټولنه ده چې د خيريه او يا ټولنيزې هوساينې د موخو د تأمين په مقصد د جمعيت د غړيو او يا هم د نورو اشخاصو د کار اخيستنې لپاره جوړه شوې وي. دری:[جمعيت خيريه]

خيريه لارې
هغه چارې او امور چې د افرادو او ټولنې د ښيګڼې او فلاح لپاره په نښه شوي وي. دری :[طُرُق خيريه]

خيمه ئي قوسي خطونه
له هغو خطونو څخه عبارت دی چې د ګوتې د يوې څنډې څخه پيل کيږي او د لارې په اوږدو کې پاس خوا ته صعود کوي او بيا وروسته د خط لانديني برخې خوا ته خپل تګ لارې ته تغيير ورکوي او د يوې خيمې شکل غوره کوي. دری: [خطوط قوسی خيمه يی]